

I fjor ble det født ca. 40 norske barn som har vært utsatt for metadon i svangerskapet. Ny forskning viser at spedbarnas hjerne blir påvirket. Alarmerende funn, sier norsk forsker.

- Fostre påvirkes av metadon

MEDISIN

TINE DOMMERUD

Fjorårets tall er høyere enn tidligere år, ifølge medisinsk fødselsregister. Nå advarer professor Kristine B. Walhovd ved Universitetet i Oslo mot metadon til gravide.

For første gang er det oppdaget at spedbarn som har vært utsatt for metadon i svangerskapet har endringer i hjernen.

– Funnene er alarmerende, sier Walhovd, som står bak en ny studie der hun har forsket på spedbarn fra New Zealand.

Hun har sammenlignet bilder av hjernen hos 13 spedbarn der moren tok metadon i svangerskapet med syv spedbarn hvor moren ikke tok metadon.

Spedbarna var mellom 13 og 44 dager. Forskningen publiseres i tidsskriftet *Pediatric Neurology* neste måned.

Forskeren mener funnene gir grunn til å være veldig forsiktig med bruken.

Bør revurdere bruk

– Mødrene fra New Zealand fikk betydelig mindre metadon enn det norske gravide kvinner får, snittdosen utgjorde rundt 60 prosent av snittdose i Norge. Jeg mener våre funn gir grunn til å være meget varsom med bruk av me-

Bakgrunn

Legemiddelassistert rehabilitering (LAR)

- ▶ Et tilbud til rusmisbrukere. Målet er å redusere skadene av illegale stoffer og faren for overdose. Ved å få metadon eller buprenorfin (bl.a. Subutex) slipper rusavhengige å få abstinens.
- ▶ Opiatavhengighet regnes å være en kronisk lidelse. Behandlingen er derfor ment å være livslang.
- ▶ Det tas hyppige urinprøver under LAR for å avdekke eventuelt misbruk av andre rusmidler.

60 barn årlig

- ▶ Mellom 30 og 60 barn blir årlig født av mødre som får Subutex eller metadon i svangerskapet.
- ▶ Nyfødtmiljøet ved Oslo universitetssykehus mener de nyfødte kommer til verden med abstinens, og at mødrene i stedet burde trappe ned på medisinen.
- ▶ Assisterende overjordmor Liv Trønnes (OUS) mener kvinner i LAR bør forpliktes til å bruke prevensjon og unngå graviditet.

tadon i svangerskapet. Når man finner disse forskjellene med betydelig lavere doser bør man revurdere retningslinjene i Norge.

Helsedirektoratet ser ingen grunn til å endre anbefalingene på grunn av denne ene studien. Det opplyser divisjonsdirektør Cecilie Daae.

– Helsedirektoratets holder seg løpende oppdatert når det gjelder ny forskning på dette området og vil innlemme nye forskningsresultater som en del av den totale kunnskapsbasen for våre anbefalinger, sier hun.

Forsinket modning

Ifølge Walhovd er hennes studie den første som undersøker slike hjerneforhold hos barn som er eksponert for metadon.

– Vi så at nerveforbindelser i hjernen hos spedbarna som var utsatt for metadon hadde en høyere snittdiffusjon, noe som tyder på at modningen av disse forbindelsene kan være forsinket eller endret.

Forskeren forteller at andre studier har vist at endringer i hjernens nerveforbindelser er assosiert med kognitiv risiko, noe som blant annet kan innebære problemer med oppmerksomhet.

Walhovd er enig i at studien er liten, og at også andre forhold kan påvirke funnene, for eksempel bruk av andre rusmidler og røyking i svangerskapet.

Barna er ikke fulgt lengre enn inntil 44 dager etter fødsel.

Fordeler

Hun fremhever imidlertid at også dyrestudier, der disse faktorene er utelukket, har funnet endringer i hjerneutviklingen når fostre blir utsatt for opioider som metadon og buprenorfin.

– Vi er enig i at ytterligere forskning er nødvendig. Anbefalingene fra Helsedirektoratet tar sikte på å sikre en strukturert, omfattende, forsvarlig og helhetlig oppfølging av den gravide, mor og barn på sykehuset under fødsel og barselperiode og av barnet og familien frem til skolealder, sier Daae.

Hun mener at mulige skadevirkninger av metadon eller buprenorfin i svangerskapet må veies opp mot de klare fordelene som er dokumentert for foster og kvinne ved bruk av Legemiddelassistert rehabilitering (LAR) i svangerskapet.

tine.dommerud@aftenposten.no

Vi er enig i at ytterligere forskning er nødvendig

Cecilie Daae, Helsedirektoratet

Jordmor: Barna burde vært spart

Assisterende overjordmor Liv Trønnes ved Oslo universitetssykehus er svært kritisk til at norske gravide får tilbud om metadon i svangerskapet.

Hun opplyser at alle barn der mor blir medisinert frem til fødsel utvikler abstinens i ulik grad og ca. halvparten av spedbarna må

medisineres i uker eller måneder.

– Barna burde vært spart for abstinens og hjerneskaade hvis det hadde vært stilt krav om nedtrapping/seponering slik det er ved bruk av narkotiske stoffer eller medikamenter. Retningslinjene for gravide i LAR er et overgrep mot de ufødte barna. Det er helt ufattelig at disse ble godttet, sier Trønnes.

Brilleville dager!

÷73%
på alle briller
inkludert standard enstyrke glass

Spar opptil
600,-
på progressive glass

Gjelder ikke solbriller. Brilletilpasning kr 300,-, synsprøve fra kr 390,- og evt. oppgradering av glass kommer i tillegg. Tilbudet kan ikke benyttes med andre tilbud og rabatter.

Aker Brygge	tlf. 22 87 75 50	Akersgata 30	tlf. 22 00 30 90
Markveien 42	tlf. 22 38 32 20	Bryn Senter	tlf. 22 27 98 20
Grønland 4	tlf. 22 17 29 75	Stovner Senter	tlf. 22 10 30 57
Valkyriegt. 15	tlf. 22 59 15 90	Storo Senter	tlf. 22 22 85 75
Oslo City	tlf. 22 17 09 77	Linderud Senter	tlf. 22 64 64 66
Pilestredet 15	tlf. 22 98 80 01	Tveita Senter	tlf. 22 27 41 03
CC-Vest	tlf. 22 51 88 00	Nils Juels gate 29	tlf. 22 55 34 00

brilleland

KRYBBEDØD

Sponsorer trekker seg

Kiwi og Libero har lenge sponset et babyplagg med påskriften «Denne side opp», som skal redusere faren for krybbedød. Nå stanses avtalen, og kampanjen vurderes nedlagt. Landsforeningen uventet barnedød har ikke penger til å drive kampanjen videre, skriver Stavanger Aftenblad. Rettsmedisinsk institutt mener kampanjen har hatt stor effekt. (NTB)

OVERGREP

Åtte års fengsel for to voldtekter

En 27 år gammel mann er dømt til åtte års fengsel for to voldtekter. Den ene voldtekten ble begått sammen med en annen mann på Bjørnebekk asylmottak i Ås i Akershus. En 21-åring er i Borgarting lagmannsrett dømt til fengsel i to og et halvt år for voldtekten på asylmottaket. 27-åringen er i tillegg dømt for en voldtekt i en leilighet i Bygdøy allé. (NTB)

TEGNET FOR ØKONOMISK SANS

Econa er interesseorganisasjonen for siviløkonomer og andre høyt utdannede økonomer. Vi har 18 000 medlemmer og jobber for å styrke økonomers og økonomifagenes betydning i samfunnet. Hvilke investeringer vi alle kan høste av i fremtiden er avhengig av økonomers kompetanse og langsiktige perspektiver.

Et bærekraftig samfunn trenger mennesker med økonomisk sans.

Les mer om Econa

econa